

Rigsdagstidende.

1854. Forhandlingerne paa Landstinget. № 103.

Femte Session.

67de Møde.

Mandagen den 13de Februar.

(Forts.)

Madvig: Jeg skal med Hensyn til det 154de Afstemningspunct med fuld Overbeviisning slutte mig til det Mindretal, som har stillet det der opførte Forslag. Men foreløbigt skal jeg tillade mig til den ærede 3die Landsstingemand for 5te Kreds (Lange) at rette det Spørgsmaal, hvad han troer der vilde være blevet Tilfældet, hvis den af ham omtalte Tjenestekarl, der først havde faaet et uheldigt Vidnesbyrd, som han havde forjent, og senere et bedre, da han igjen var kommen i hans Tjeneste, ikke igjen var kommen i hans Huus, hvis han ikke igjen kunde have søgt hen til det samme Sted, eller Huusbonden ikke havde været istand til eller ønsket atter at antage ham i sin Tjeneste? — Han kunde da ikke have erholdt den bedre anbefaling, der tilintetgjorde Virkningen af det ringere Vidnesbyrd, han havde. Naar jeg betragter Sagen i sin Almindelighed, forekommer det mig rigtignok at være en stor Ubillighed, at en vis enkelt Klasse af vore Medborgere skal være forpligtet til at bære særligt Vidnesbyrd om sin Opførsel, som ingen anden Samfundsklasse er forpligtet til; men denne Ubillighed forøges endmere derved, at dette Vidnesbyrd skal gives dem af Alle, hvem de tjene, og dertil af Mange, der, foruden at det personlige Skøn kan have Indvirkning paa dem, naar de skrive det, ofte kun ere meget lidt istand til at udtrykke det Vidnesbyrd, de give, klart og bestemt, saa at det ofte er meget vanskeligt at opfatte Meningen deraf. Men det forekommer mig ogsaa for Huusbonden at være saaledes, at den nuværende Skudsmaalsindretning opfordrer ham

til Noget, som jeg altid vil være meget imod, nemlig til enten at omgaaes letfærdigt med sine Vidnesbyrd, eller ogsaa til at sætte sine Ord paa Skruer. Mig er det adskillige Gange gaaet saaledes, skøndt jeg, Gud ske Lov, just ikke saa hyppigt har stiftet Tjenestefolk, at det har været mig umuligt at give et klart og tydeligt Vidnesbyrd, naar jeg ikke har kunnet give det aldeles ubetinget anbefalende, fordi jeg ikke, uden ved at give Vidnesbyrdet saaledes, har kunnet vide mig sikker paa, at det blev rigtigt opfattet og forstaaet, og at det ikke fik anden Virkning paa Tyendets Fremtid, end det burde, og jeg ønskede det skulde have. Jeg har i saa Henseende aldrig kunnet opfylde, hvad der ifølge Lovgivningen er Pligt, at give disse Vidnesbyrd overeensstemmende med Sandheden, og jeg troer vistnok, at enhver billigtænkende og retskaffen Huusbondedeligt kommer i det Tilfælde, at han i de Skudsmaal, han giver, fortier Noget, som han var pligtig til at anføre efter den nugældende Lovgivning. Jeg troer dernæst, at den hele Indretning har overmaade ringe Betydning, i det Mindste naar jeg skal dømme fra mig selv; thi jeg tiltræder ganske, hvad der af den ærede Forslagsstiller, der først havde Ordet, blev sagt, nemlig, at han, naar han faaer en Række Skudsmaal i en Skudsmaalsbog, sjelden efterfaaer de Paategnelser, der stode deri om Tyendets Forhold, men at han derimod faaer efter enten, hvorlænge Tyendet havde været paa eet Sted, eller ogsaa henvendte sig til dem, hos hvem Tyendet havde været, og forhørte sig om dets Forhold. Paa den Maade kan man faaer et sandt Vidnesbyrd, thi da kan man give det saaledes, at man kan fremkomme baade med hvad man har fundet dadelværdigt hos Tyendet, og hvad der kan siges til